

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Niccolò Ammaniti
TI PRENDO E TI PORTO VIA

Copyright © 1999 by Niccolò Ammaniti
Published in Italian by Giulio Einaudi editore
Translation Copyright © 2024 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-05211-4

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Nikolo Amaniti

DOLAZIM PO
TEBE I VODIM
TE SA SOBOM

Prevela Dušica Todorović Lakava

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Beograd, 2024.

Nori

I sećala sam se davnih vremena kad sam bila nevina,
kad sam u kosi nosila crveno svetlo korala, kad sam se,
ambiciozno kao niko, ogledala u mesecu i prisiljavala
ga da mi stalno govori prelepa si.

Prelepa si, Loredana Berte

Zašto se mandolina više ne oglašava?
Zašto se više ne čuje gitara?

Guapparia, Rodolfo Falvo

Alegría es cosa buena.

La macarena

18. jun 199...

1.

Gotovo je.

Raspust. Raspust. Raspust.

Tri meseca. Praktično, zauvek.

Plaža. Plivanje. Izleti biciklom, s Glorijom. Pa potoci tople i slankaste vode, u trsci, do kolena u vodi, u potrazi za ribicama, punoglavcima, tritonima i larvama insekata.

Pietro Moroni prislanja bicikl uza zid i gleda oko sebe.

Ima dvanaest punih godina, ali izgleda mlađi.

Mršav je. Pocrneo. Plik od komarca na čelu. Crna kosa, kratko podšišana, kako je njegova majka znala i umela. Prčast nos i dva krupna oka, boje lešnika. Nosi belu majicu Svetskog fudbalskog prvenstva, odrpane farmerke i prozirne gumene sandale, one što prave crnu kašicu između prstiju.

Gde je Glorija? Pita se.

Prolazi između prepunih stočića kafića *Segafredo*.

Tu su svi njegovi drugari.

Svi čekaju, jedu sladoled, traže parče hlada.

Mnogo je vruće.

Već nedelju dana, vetar kao da je nestao, kao da se negde preselio, odnoseći i oblake, a ostavljajući ogromno, užareno sunce, od kojeg ključa mozak u lobanji.

Jedanaest je ujutro, i termometar pokazuje trideset sedam stepeni.

Cvrčci vrište kao pomahnitali, sa borova iza odbojkaškog igrališta. A negde, ne tako daleko, mora da je uginula neka životinja, jer na mahove pristiže sladunjavi zadah strvine.

Školska ograda je zaključana.

Rezultati još nisu istaknuti.

Pritajeni strah lagano se pokreće u stomaku, pritiska dijafragmu i skraćuje disanje.

Ulazi u kafić.

Mada se lipsavalo od vrućine, gomila dečkića tiskala se oko jedine video-igrice.

Izlazi.

Evo je!

Glorija sedi na zidiću. Preko puta. Tapše ga po ramenu i pita: „Bojiš li se?“

„Malo.“

„I ja.“

„Prestani“, kaže Pjetro. „Ti si prošla. Znaš već.“

„Šta ćeš posle?“

„Ne znam. A ti?“

„Ne znam. Hoćemo da radimo nešto?“

„Okej.“

Zatim čute, na zidiću, i dok, s jedne strane, Pjetro misli na to kako je njegova prijateljica lepša nego obično, u toj majici od plavog frotira, s druge, opet, oseća da panika nadolazi.

Kad malo porazmisli, zna da nema čega da se boji, zna da je stvar, na kraju krajeva, sređena.

Ali njegov stomak ne misli tako.

Ide mu se u ve-ce.

Pred kafićem, neko komešanje.

Svi su odjednom živnuli, prelaze ulicu i tiskaju se ispred zaključane gvozdene ograde.

Italo, domar, prilazi s ključevima u rukama kroz dvorište, vičući: „Polako! Polako! Povredićete se.“

„Hajdemo.“ Glorija kreće ka ogradi.

Pjetro se oseća kao da pod miškama ima dve kockice leda. Ne uspeva da se pokrene.

A tamo, svi se guraju da uđu.

Oborili su te! Glasić.

(Šta?)

Oborili su te!

Dolazim po tebe i vodim te sa sobom

Tako je. Nije predosećaj. Nije sumnja. Tako je.

(Zašto?)

Zato.

Neke stvari se jednostavno znaju, i nema nikakvog smisla pitati se zašto.

Kako je mogao i da pomisli da je prošao?

Idi da vidiš, šta čekaš? Idi. Trči.

Lomi konačno paralizu i provlači se između drugova. U srcu mu lupa neki mali, divlji marš, ispod grudne kosti.

Lakta se. „Pustite da prođem... Hoću da prođem, molim vas.“

„Polako, budalo!“

„Smiri se, kretenu. Kud si krenuo?“

Prima par udaraca. Nastoji da prode kroz ogradu, ali, pošto je mali, oni veći ga ponovo guraju pozadi. Šćućuri se i četvoronoške, drugarima kroz noge, prolazi prepreku.

„Smirite se! Smirite se! Ne gurajte... Polako, prok...“ Italo stoji kraj ograde, a kad ugleda Pjetra, reči mu zastanu u grlu.

Oborili su te...

Piše domaru u očima.

Pjetro ga pogleda, i odjuri ka stepeništu.

Penje se uz stepenice, tri po tri, i ulazi.

U dnu ulaza, kraj bronzane biste Mikelandela, nalazi se tabla sa rezultatima.

Dešava se nešto čudno.

Tu je jedan, čini mi se iz drugog A, što se zo... jedan kome se ne sećam imena koji je izlazio i ugledao me, zastao je, kao da pred njim nisam ja nego, šta znam, Marsovac, i sad me gleda i gura laktom drugog, koji se zove Đampaolo Rana, njega se sećam, i govori mu nešto i sad se i Đampaolo okreće i gleda me, ali sada gleda slike i onda me ponovo gleda i priča s nekim i gleda me i svi me gledaju i tišina...

Tišina.

Skup se razmaknuo, praveći mu prostor sve do spiska. Noge ga nose napred, kroz dva reda drugova. Korača i nađe se na nekoliko centimetara od table, dok ga pritiskaju oni iza njega.

Čitaj.

Traži svoje odeljenje.

B! Gde je!? B? Odeljenje B? Prvo B, drugo B. Evo ga! Poslednje s desne strane.

Nikolo Amaniti

Abate. Altjeri. Bart...

Počinje da prelazi pogledom spisak odozgo nadole.

Jedno ime napisano je crvenim slovima.

Ima jedan ponavljač.

Otprilike na sredini stupca. Tamo negde oko M, N, O, P.

Oborili su Pjerinija.

Moroni.

Žmirka očima, a kad ih ponovo otvori, naokolo je sve zamagljeno i leluja se.

Ponovo iščitava ime.

MORONI PJETRO

NIJE PROŠAO

Ponovo čita.

MORONI PJETRO

NIJE PROŠAO

Ne umeš da čitaš?

Ponovo čita.

M-O-R-O-N-I. MORONI. Moroni... Mor... M...

Nečiji glas mu odjekuje u mozgu. *Kako se ti zoveš?!*

(Ah, šta je?)

Kako se zoveš?

(Ko? Ja... ? Zovem se... Pjetro. Moroni. Moroni Pjetro.)

A tamo piše Moroni Pjetro. I odmah pored, crvenim, štampanim slovima, veliko kao kuća, NIJE PROŠAO.

Dakle, osećanje je bilo ispravno.

Pa ipak se nadao da je to ono uobičajeno, prokletu osećanje, koje se javlja uvek kad mu vrate kontrolnu vežbu, i on je devedeset devet posto siguran da je grozno uradio. Osećanje koje uvek biva demantovano, jer on zna da taj mikroskopski procenat вреди mnogo više od svega ostalog.

Drugi! Vidi druge.

PJERINI FEDERIKO

PROŠAO

BAČI ANDREA

PROŠAO

RONKA STEFANO

PROŠAO

Dolazim po tebe i vodim te sa sobom

Traži crveno i na svim ostalim listovima, ali je sve plavo.

Nemoguće da su samo mene oborili u čitavoj školi. Palmijerijeva mi je rekla da ću da prođem. Da će se sve srediti. To mi je obe...

(Ne.)

Sada ne sme na to da misli.

Sada mora samo da ode.

Zašto su Pjerinija, Ronku i Bačija pustili, a mene nisu?

Evo ga.

Kovitlac.

Špijun u glavi ga obavještava: *Dragi Pjetro, bolje ti je da što pre odeš, jer samo što nisi zaplakao. Nećeš valjda da se pred svima rasplačeš, zar ne?*

„Pjetro! Pjetro! Šta bi?!“

Okreće se.

Glorija.

„Jesam li prošla?“

Lice njegove prijateljice izbija iz gomile.

Pjetro traži prezime Čelani.

Plavo.

Kao i svi ostali.

Hteo bi to da joj saopšti, ali mu ne polazi za rukom. U ustima mu je neki čudan ukus. Bakar. Kiselina. Hvata vazduh i guta.

Moram da povraćam.

„Šta je bilo, jesam li prošla?“

Pjetro klima glavom.

„Ah! Divno! Prošla sam! Prošla sam!“, uzvikuje Glorija i počinje da grli sve oko sebe.

Zašto sad pravi toliku komediju?

„Ti? A ti?“

Hajde, odgovori joj.

Loše mu je. Kao da stršljenovi pokušavaju da mu uđu u uši. Noge su mu tako mlitave, a obrazi zajapureni.

„Pjetro!?! Šta ti je? Pjetro!“

Ništa. Samo su me oborili, hteo bi da joj odgovori. Naslanja se uza zid i lagano spušta na pod. Glorija se tiska kroz gomilu i prilazi.

„Pjetro, šta ti je? Je li ti loše?“ pita ga i gleda na spiskove.

„Nisu te pu...?“

Nikolo Amaniti

„Nisu...“

„A ostale?“

„D...“

I Pjetro Moroni postaje svestan da svi pilje u njega, i stoje nad njim, da je on tu među njima klovn, crna (crvena) ovca, i da je čak i Glorija s druge strane, zajedno sa svima njima, i ništa ne znači, ama baš ništa, to što ga gleda tim Bambi pogledom.

ŠEST MESECI RANIJE...

9. decembar

2.

Devetog decembra, u šest i dvadeset ujutro, dok je oluja vode i vetra besnela po poljima, crni *uno turbo GTI* (ostatak epohe u kojoj si za koju liru više u odnosu na osnovni model mogao kupiti motorizovanu kutiju koja prede kao *porše*, guta kao *kadilak* i savija se kao limenka koka-kole), skrenuo je sa glavnog puta, Aurelije, u pravcu Iskjana Skala, i nastavio putem u dve trake koji je zasecao kroz blatna polja. Prošao je kraj Sportskog centra i zgrade Zemljoradničke zadruge, i ušao u varoš.

Kratki Korzo Italija bio je prekriven zemljom koju je nanela voda. Vetar je pocepao reklamni pano salona lepote Ivane Campeti, i oborio ga na ulicu.

Naokolo nije bilo žive duše, ako se izuzme vitka džukela koja je imala više rasa u krvi nego u ustima zuba, i koja je preturala po smeću prevrnutog kontejnera.

Uno je prošao kraj nje, prodefilovao ispred spuštene gvozdene roletne mesare *Markoni*, trafike-parfimerije i Poljoprivrednog fonda, i produžio ka Trgu 25. aprila, jezgru naselja.

Hartije, plastične kese, novine i kiša trkale su se oko staničnog kruga. Požuteli listovi stare palme, u baštici, savili su se svi na istu stranu. Vrata male stanice, četvrtaste sive zgrade, bila su zatvorena, ali je crvena reklama *Station Bar*-a svetlela, znak da je već otvoreno. Zaustavio se ispred spomenika palim borcima Iskjana Skala, ne gasеći motor. Izduvna cev bljuvala je gusti crni dim. Neprozirna stakla sprečavala su pogled u unutrašnjost.

Onda se, napokon, vozačev prozor otvorio, uz gvožddevitu ciku.

Prvo što je izašlo napolje bilo je „Volare“ u flamenko verziji *Džipsi kingsa*, a odmah potom pojavio se velik i krupan čovek, duge plave grive, s muva-naočarima i braon kožnom jaknom, s apaskim orlom od perlica izvezenim na leđima.

Njegovo ime bilo je Gracijano Bilja.

Tip se protegnuo. Zevnuo. Razmrdao noge. Izvukao paklicu *kamela* i zapalio.

Ponovo je bio kod kuće.

Albatros i kubistkinja

Kako bi bilo jasnije zašto je Gracijano Bilja odlučio da se baš 9. decembra, nakon dvogodišnjeg odsustva, vrati u Iskjano Skalo, mesto u kojem je rođen, moramo natrag u prošlost.

Ne preterano. Sedam meseci unatrag. I moramo da skoknemo na drugi kraj Italije, na istočnu obalu. Preciznije, u oblast poznatu pod imenom romanjolska rivijera.

Leto upravo počinje.

Petak je uveče i nalazimo se u „Karijonu na moru“ (poznatom i pod imenom „Marijeva čarapa“, zbog smrada koji proizvodi kazertanski kuvar), jeftinoj kafanici na obali mora, par kilometara od Ričonea*, poznatoj po ribljim specijalitetima i bakterijskom gastroenteritisu.

Vruće je, ali s mora pirka blagi vetrić, koji čitavu situaciju čini podnošljivijom.

Lokal je prepun. Najviše stranaca – parovi Nemaca, Holanđana, severnjaka.

I, eto Gracijana Bilje. Oslonjen je na šank, upravo ispija treću margeritu.

Pablo Gutijerez, tamnoputi momak sa šiškama, i šaranom istetoviranim na leđima, ulazi u lokal i prilazi mu.

„Idemo?“, pita Španac.

„Idemo.“ Gracijano pogleda u barmena značajnim pogledom, ovaj se saginje ispod pulta, vadi gitaru i dodaje mu je.

Večeras, nakon dužeg vremena, ponovo želi da svira. Oseća inspiraciju.

Da li su u pitanju dve margerite koje je upravo zveknuo, ili taj povetarac, a možda intimna i prijateljska atmosfera tog morskog kutka, ko to zna?

Seda na klupicu postavljenu u središte malog podijuma osvetljenog crvenim svetlima. Otvara kožnu futrolu i vadi gitaru, poput samuraja koji vadi svoju sablju.

---

* Italijansko letovalište na obali Jadranskog mora, poznato po diskotekama. (Prim. prev.)

Dolazim po tebe i vodim te sa sobom

Špansku gitaru, koju je izradio poznati graditelj gudačkih instrumenata iz Barselone, Havijer Martinez, specijalno za Gracijana. Štimuje je i dobija utisak da je između njega i njegovog instrumenta potekao magični fluid koji od njih stvara saučesnike, sposobne da izvuku čudesne akorde. Zatim pogleda u Pabla. Stoji iza dva konga.

Varnica sporazuma pali im se u očima.

Ne časeći časa, raspaljuju jednu stvar Paka de Lusije, onda prelaze na Santanu, par stvari Džona Maklohline, a za kraj, nezaobilazni *Džipsi kings*.

Gracijanove ruke gipko dotiču hvataljku gitare, kao da je u njih ušao duh velikog Andresa Segovije.

Publika odobrava. Aplauz. Uzvici. Zvižduci odobravanja.

Ima ih u šaci. Naročito žensko odeljenje. Čuje ih kako ciče kao uspaljene zečice.

Delimično je to zasluga čarolije španske muzike, a ogromnim delom njegovog izgleda.

Teško je ne izgubiti glavu za nekim kao što je Gracijano.

Plava griva, lavlja, pokriva mu leđa. Snažne grudi, prekrivene mekim, kestenjastim tepihom. Oči, arapske, Omara Šarifa. Izbledele farmerke, iscepane na kolenima. Lančić od tirkiza. Tetovaža tribala preko napumpanog bicepsa. Bosonog. Sve to zaverilo se da u paramparčad slomi srca njegovih slušateljki.

Kada se koncert završi, nakon ko zna kojeg po redu bisa „Samba pa ti“, nakon ko zna kojeg po redu poljupca datog Nemici prekrivenoj opekotinama, Gracijano pozdravlja Pabla, odlazi u klozet da isprazni bešiku i ponovo se digne, jednim finim radom bolivijskog tiramisua*.

Baš se sprema da izađe kada neka crnka, preplanula kao čokoladni keks, pomalo u godinama, ali s dve sise koje izgledaju kao aerostatični baloni, ulazi u kupatilo.

„Ovo je muški...“, stavlja joj do znanja Gracijano, pokazujući na vrata.

Žena ga rukom zaustavlja. „Htela bih da ti popušim, ako nemaš ništa protiv.“

Otkad je sveta i veka, pušenje se nikada nije odbijalo.

„Samo izvoli“, kaže joj Gracijano, pokazujući u pravcu ve-cea.

---

* *Tiramisu*, italijanska poslastica, u bukvalnom prevodu znači „podigni me“. (Prim. prev.)

„Ali prvo hoću nešto da ti pokažem“, kaže crnka. „Pogledaj tamo, ka sredini prostorije. Vidiš li onog s havajskom košuljom? To mi je muž. Mi smo iz Milana...“

Muž je suvonjav, nabriljantiran tip, koji se tog trenutka davi dagnjama u biberu.

„Pozdravi ga.“

Gracijano mu mahne „ćao“. Tip podiže čašu s šampanjcem, a onda aplaudira.

„Veoma te ceni. Kaže da sviraš kao bog. Da poseduješ dar.“

Žena ga gura u kabinu. Zatvara vrata. Seda na šolju. Otkopčava mu džins i kaže: „Hajde sad da mu nabijemo rogove.“

Gracijano staje uza zid, zatvara oči.

A vreme nestaje.

To je bio život Gracijana Bilje u to doba.

Život do koske, što bi rekao naslov jednog filma. Život sačinjen od susreta, srećnih okolnosti, energije i pozitivnih upliva. Život po notama merenge.

Šta ima lepše od gorkog ukusa droge, da ti umrtvi usta i milijarde molekulića, da ti kruže po mozgu kao vetar koji besni, a ne pravi štetu? Od nepoznatog jezika da ti miluje kitu?

Šta?

Crnka ga poziva da im se pridruži za večerom.

Šampanjac. Pržene lignje. Dagnje.

Muž ima fabriku zootehničkih proizvoda u Činizelo Balsamu, i *ferari testarosa* na parkingu restorana.

Ko zna da li se drogiraju?, pita se Gracijano.

Ako uspe da im uvali par grama i da vidi koju liru, od lepog, ovo večer može postati magično.

„Mora da imaš haos život: sve sam seks, droga i rokenrol, a?“ pita ga crnka, s ostacima jastoga između zuba.

Gracijano se deprimira kad mu to kažu.

Zašto svet uopšte otvara usta i pljučka reči, bezvredne *palabras*?